

Szanowni Państwo,

W latach 90. XX w. przeprowadzono wielką akcję odgruzowania i sprzątania ruin Starego Miasta Kostrzyn. Podczas prac odnajdowano wiele pamiątek przeszłości, jednakże brak specjalistycznego nadzoru oraz niewielka świadomość historyczna pracowników spowodowały, iż duża ilość przedmiotów została bezpowrotnie stracona: zniszczona, sprzedana, oddana za bezcen. Część pamiątek trafiła w ten sposób zagranicę, w tym do Niemiec. Taki właśnie los spotkał odnaleziony w 1993 r. fragment tablicy pamiątkowej księcia Fryderyka, późniejszego króla Prus Fryderyka Wielkiego, która była do 1945 r. umieszczona na domu przy ul. Szkolnej 50 i upamiętniała jego półtoraroczny pobyt w latach 1730-1732 w Kostrzynie po ścięciu jego przyjaciela porucznika von Katte.

Tablica trafiła najpierw do Rauen, a następnie pokonując kilka przystanków znalazła w 2006 r. swoje schronienie w restauracji „Pod Starym Frycem” w Letschinie. Jej właściciel, Wolfgang Bartsch, prezentował ją w specjalnej izbie wraz z innymi pamiątkami związanymi z historią Prus. Po powstaniu Muzeum Twierdzy Kostrzyn kierownictwo tej instytucji skontaktowało się z panem Bartsch z propozycją przekazania tablicy na tworzoną ekspozycję muzealną. Przygotowana została nawet stosowna umowa. Jednakże panu Bartsch, jako miłośnikowi Prus żal było rozstawać się z tą pamiątką i decyzja o przekazaniu była odkładana. W ostatnim czasie działalność restauracji stopniowo wygasła, tablica popadła w zapomnienie i temat jej przekazania ponownie został podjęty.

Niestety, w sierpniu 2025 r. zdarzyła się wielka tragedia. Wolfgang Bartsch wraz z małżonką zginął w wypadku samochodowym i do przekazania nie doszło.

Proszę o symboliczną minutę ciszy dla upamiętnienia zmarłych.

Po kilku miesiącach Muzeum Twierdzy Kostrzyn nawiązało kontakt ze spadkobiercami, którzy podeszli z otwartością do tematu i ostatecznie podjęli decyzję o zwrocie tablicy do Kostrzyna. Właśnie z tej okazji spotykamy się dzisiaj na Starym Mieście.

W tym miejscu chciałbym przedstawić przybyłych na naszą dzisiejszą uroczystość. Ze strony gospodarzy obecni są:

- Burmistrz Kostrzyna Andrzej Kunt
- Wiceburmistrz Kostrzyna Zbigniew Biedulski
- Kierownik Biura Integracji Europejskiej Agnieszka Żurawska-Tatała

Ze strony gości przybyli:

- Córkę p. Wolfganga Bartscha Pani Ines Bardtholdt i Pani Sylvia Grund
- Burmistrz Letschina Michael Böttcher
- Wiceburmistrz Letschina Martin Wiese
- Były mieszkaniec domu przy ul. Szkolnej 50 Pan Horst Herrmann z Oranienburg
- Przewodniczący Stowarzyszenia Historii Kostrzyna Martin Rogge
- Fryderyk Wielki, w tej roli Dirk Hausdorf
- Major artylerii Helmut Lucas wraz ze swoimi artylerzystami

Witam przy okazji radnych Rady Miasta Kostrzyn oraz przybyłych mieszkańców Kostrzyna i innych miejscowości. Ja nazywam się Ryszard Skałba i jestem dyrektorem Muzeum Twierdzy Kostrzyn i samozwańczym komendantem twierdzy.

Proszę o zabranie głosu w imieniu przekazujących.

Proszę o zabranie głosu w imieniu przyjmujących.

Dziękujemy Paniom Ines Bardtholdt i Sylvii Grund za podjętą decyzję oraz burmistrzowi Letschin panu Michaelowi Böttcherowi oraz burmistrzowi Kostrzyna Andrzejowi Kuntowi za pośrednictwo w tej sprawie.

Poproszę darczyńców oraz obdarowanych o podpisanie aktu zwrotu tablicy.
Pani Bardtholdt, Pani Grund, Pan Skałba

Poproszę świadków o potwierdzenie tego dokumentu:
Burmistrz Böttcher, Burmistrz Kunt

Zapraszam wszystkich na ul. Szkolną.